

פקס-עיתון

ינואר 2007

גיליון מספר 97

משולחן המחקר: סובטרופיים

יעד: ייצוב היבול הרב שנתי על כ-1.5 ט'/ד' בכל שנה, עם סרוגיות של לא יותר מ-25%.
פעולות שהתבצעו: הניסוי מבוצע במטע זית של אשדות יעקוב הנמצא ברמת סירין. בשנת 2005 התבצע גיזום חזק לחצי המערבי של העצים. שנת 2005 היתה שנת שפל ולכן הגיזום לא השפיע על היבול. שנת 2006 אמורה להיות שנת שפע. הבדיקות שתוכננו: מעכב אחר הצימוח בקיץ (סקר צימוח ומדידת ענפים מסומנים), ריסוס במעכב צימוח ושינוי כמות המים בהתאם לצימוח שיתקבל, סקר יבול משני צידי העץ. כל הפעולות שתוכננו מבוצעות.

תוצאות: בכל העצים הצימוח בקיץ היה חלש ולכן הוחלט שלא לרסס במעכב צימוח. לאור זאת הוחלט להעלות ביולי-אוגוסט את ההשקיה ל-9 קוב/דונם ליום בכדי לעודד את הצימוח הקיצי. בשנה זו נראה כי בחצי העץ שלא נגזם יש יבול ובחצי העץ שנגזם במאי 2005 אין יבול. בבדיקות הלא גזומה יש יבול בשני צידי העץ. בבדיקות הצימוח נמצא צימוח בעוצמה גבוהה יותר בצד העץ הגזום, בהשוואה לחצי העץ הלא גזום ובהשוואה לשני צידי עצי הביקורת שלא נגזמו. בעצים שלא נשאו יבול בשנת 2005 ולא נגזמו יש מעט יבול, בהשוואה לעצים שנגזמו באותה שנה, כאשר ההבדלים בחלק מן הטיפולים אינם מובהקים והיבול נע בין 1.4 ל-1.1 טון לדונם. עצים אלו הם בעלי פוטנציאל ניבה בשנת 2007 (יידק בשנה הבאה) מכיוון שצד אחד שלהם הספיק לבלב ועשוי לשאת את יבול השנה הבאה.

ההשפעה על יישום ציטוקינין דרך מערכת ההשקיה על גידול בתנאי עקת מים ועל היבול, גודל הפרי ומועד הקטיף

רקע: יישום ציטוקינין דרך הקרקע יאפשר שמירה על פיוניות פתוחות גם בתנאים של אספקת מים לקויה או חסרה ובכך יהיה בידנו כלי נוסף לשליטה על כמויות המים הניתנות למטע, תוך שמירה על עץ ללא עקה שיניב יבול גבוה ופרי גדול.

יעד: תוספת יבול וגודל פרי של כ-1 ט'/ד' או חסכון של כ-500 מ"ק/לד'/לשנה.

פעולות שהתבצעו: במטע מעיין ברוך בזנים פינקרטון ואטינגר.

הוקמה חלקת ניסוי בה יש שני טיפולי השקיה ושלושה טיפולי הזנה בציטוקינין במים, בהשוואה לטיפול המשקי (ביקורת).

ההשקיה היא מתקדמת: טפטוף אל-נגר והשקיה בפולסים לאורך היום, בסה"כ יש 750 עצים לכל הניסוי.

בשנת 2005 התקבלו תוצאות חיוביות ממתן השקיה בפולסים ובתוספת של 1 PPB בנזיל אדנין, הן ביבול והן בגודל הפרי.

הניסוי מתנהל כעת כסדרו ותוצאות תתקבלנה בקיץ בסוף ינואר.

תוצאות: זהו ניסוי גדול ומורכב. מהתוצאות עד כה ניתן היה לראות בבירור שבקריאות הדנדרומטרים ישנו יתרון להשקיה בפולסים ב-4 שלוחות. הקריאות שם נמוכות יותר (פחות סטרס) גם בכמויות מים דומות או אף נמוכות מהביקורת.

עד לרגע זה נקטף רק האטינגר. קטיף הפינקרטון יתבצע בתקופה הקרובה.

באטינגר יבול ה-100% היה כ-2150 ק"ג/ד' ורק בנזיל אדנין בריכוז של 10 ח"ב במי השקיה נתנו תוצאה בהשקיה של 70%, שהיא קרובה מספיק כדי ליצור הפרש שאינו מובהק סטטיסטית (1510 ק"ג/ד') - כך גם ביבול הפרי הגדול מ-16. היבול הכללי במשק היה כ-1.3 ט'/ממוצע. תוצאה זו דומה ל-2004.

הפחתת סרוגיות בזית על-ידי גיזום

רקע: הסרוגיות בזית גורמת לפגיעה בממוצע הרב-שנתי של היבול (בשנות שפל כ-0.5 ט'/ד' ובשנות שפע 2-2.5 ט'/ד'). מטרת הניסוי היא להפחית את הסרוגיות באמצעות גיזום שנתי חזק של צד אחד של העץ (בכל שנה ייגזם צד אחר של העץ, כך שכל אחד מהצדדים ייגזם פעם בשנתיים).

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אורי דורמן, אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.co.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il

חשוב לדעת

ניתן לעיין במאמרים המלאים של ניסויים אלו ואחרים במרכז המידע של מו"פ צפון בכתובת:

www.mop-zafon.co.il